

JAUNAIS CELŠ

AGROFIRMAS «KRASNIJ OKTJABRĪ» PARTIJAS, ARODBIEDRĪBAS,
KOMJAUNATNES KOMITEJU UN ADMINISTRĀCIJAS ORGĀNS

SESTDIEN, 9. APRĪLIS
1988. g.
№ 15 (50)

Cena 2 kap.

**RADI,
IZDOMĀ,
MĒGINI!**

30. martā agrofirma «Krasnij Oktjabrj» uzņēma viesus. Agrorūpnieciskā kompleksa darbinieku arodbiedrības republikāniskā komiteja bija organizējusi pirmo semināru republikas agrofirmu un agrokombinātu arodkomiteju priekšsēdētājiem uz mūsu pieredzes bāzes.

Semināru vadīja arodbiedrības republikāniskās komitejas priekšsēdētājs Kārlis Rūtenbergs. Semināra sagatavošanā piedalījās mūsu rajona agrorūpnieciskā kompleksa darbinieku arodbiedrības komiteja, tās priekšsēdētāja Marija Fedotova un sekretāre Stasiņa Skudra. Uz semināru bija ieradies arī republikas Arodbiedrību padomes organizatoriskās nodaļas vadītājs Sergejs Dolgopolovs.

Latvijā jau nodibināti 14 agrorūpnieciski uzņēmumi — saimniecības, un 13 no šiem kolektīviem bija pārstāvēti seminārā. Viesi ar interesi noklausījās ģenerāldirektora Romualda Kavinska stāstījumu par agrofirmas nodibināšanos, tās pirmajiem saimnieciskajiem panākumiem un nākotnes iecerēm, kā arī par Vissavienības ceturta kolhoznieku kongresa iespējamiem, uzdeva jautājumiem. Kārlis Rūtenbergs pasniedza Romualdam Kavinskim agrorūpnieciskā kompleksa darbinieku arodbiedrības republikāniskās komitejas Goda rakstu, bet padomju saimniecības agrokombināta «Jelgava» arodkomitejas priekšsēdētāja Ārija Kola — grozu ar pašu audzētiem dārzeņiem, lai būtu spēks arī turpmāk strādāt tikpat raženi. Kolhoza agrofirmas «Ādaži» arodkomitejas priekšsēdētājs Jānis Jansons bija pilnvarots uzdāvināt Romualdam Kavinskim savu intarsiju — kokā izveidotu ziedu attēlu.

Republikāniskās komitejas Goda raksti tika piešķirti vēl trim mūsu kolektīva locekļiem — arodkomitejas priekšsēdētājam Tatjanai Gromovai un cehu komiteju priekšsēdētājiem: siera rūpnīcas noliktavas pārziņei Janīnai Pauņīnai un celtniekam Jurijam Smerjakovskim.

Nobeigums 2. lappusē

Var sākt pavasara lauku darbus

PANORĀMA

Kā strādāsim komunistiskajā talkā

Aprīlis atnāk ar gadskārtējiem darba svētkiem, kas veltīti V. I. Leņina piemiņai. Pats Vladimirs Iljičs šīs talkas nosauca par lielo ierosmi un tur, tālajos divdesmitajos gados, tajās saskatīja komunistiskas atbilstības pret darbu iedīgļus, izvirzīja savu spārnoto tēzi, ka mēs nonāksim līdz komunistiskā darba galīgai uzvarai.

Sestdienas talkas rīkojam bieži, esam iekrājuši bagātīgu pieredzi, savas tradīcijas. Tomēr aprīļa talkai ir savs skanējums, to pavada lielāks sirsnīgums, lielāks darba spārs. Un laikam jau arī tāpēc, ka atceramies talkas, kad ar visiem kopā strādāja arī Vladimirs Iljičs.

Līdz talkai palikusi nedēļa. Galvenajos vilcienos viss jau izplānots un paredzēts. Katrs no agrofirmas, kam veicami darba uzdevumi, darbosies savās vietās — fermās, rūpnīcās, būvlaukumos. Bet tā būs neparasta diena, tātad arī rezultāts būs augstāks nekā cit-

kārt. Tiek veltīta uzmanība arī darba vietu, apkārtnes sakopšanai un uzspodrināšanai. Veikuši dienas uzdevumus, strādājošie piedrošies tiem, kuri jau no paša rīta būs uzņēmušies apkārtnes sakopšanu — kantorū darbiniekiem. Šādās reizēs savās bijušajās darba vietās ierodas arī pensionāri, tātad darba darītāju rindas palielināsies. Kopīgiem spēkiem būs jāsavēd kārtībā mehānisko darbnīcu, fermu, rūpniecības uzņēmumu teritorijas.

Galvenajos vilcienos gaidāmajai talkai viss saplānots, spēki izvietoti. Strādās visi, talku fondā tiks pārskaitīti vismaz 1500 rubļi, ko nopelnīs kolhoza un rūpniecības uzņēmumu kolektīvi. Atlikušajā nedēļā vēl tiks izdarīta koriģēšana un precizēšana. Parasti pēc tās atklāšanas, ka iespējas ir lielākas, un ieguldījums, tātad, tiek plānots nozīmīgāks.

Tradicionāli izveidojies arī tāds aprīļa talku nosacījums, ka kolhoza mehanizatoriem katrā ziņā jāuzsāk lauku darbi. Ja vēl nevar sēt, tad vismaz jāizbrauc kultivēt. Šogad sniega bija maz, lielie ūdeņi aizplūda drīz, un zeme strauji nogatavojas sēklu uzņemšanai. Tas liek cerēt, ka par godu Komunistiskajiem darba svētkiem mehanizatori iesēs arī pirmos labības hektārus.

TALKĀ — NĀKAMSESTDIENI!

Partijā — aktīvistu

Katru gadu PSKP biedru un kandidātu rindas mūsu agrofirmā papildina vairāki ražošanas pirmrindnieki un sabiedriskā darba aktīvistu. Marta nogalē šogad PSKP biedru kandidātos uzņēma darba algu ekonomiste Anastasija Beinaroviča.

Mākslas dienu vainagā

Mūsu firmas pārstāvji ar savu darbu izstādēm kuplina pasākumus rajona centrā. Siera rūpnīca savu zāli nodevusi Valkas rajona pašdarbības mākslinieku gleznu izstādei. Keramiķis Aleksandrs Rečs savus darbus kopā ar māksliniecību Daigas Barkānes un Ināras Gedjūnes gleznām demonstrēs rajona sadzīves pakalpojumu kombinātā — šo izstādi atklāj 12. aprīlī. Savus darbus skatītāju vērtēšanai 17. aprīlī kultūras namā nodod siera rūpnīcas darbinieks Voldemārs Kokorevičs un Riebiņu vidusskolas skolotāja Marianna Abricka.

No 11. līdz 18. aprīlim dienas otrajā pusē no pulksten 15.00 līdz 18.00 — masu apmeklējumiem atklāta agrofirmas gleznu galerija Riebiņos.

Vokāli instrumentālo ansamblu skatē

2. aprīlī Līvānos notika rajona vokāli instrumentālo ansamblu tarifikācijas skate, kurā piedalījās seši kolektīvi, to skaitā arī mūsu agrofirmas ansamblis. Rajona kultūras nodaļa mūsu pušus nebija laicīgi informējusi par to, ka koncertējošā ansamblis «titula» iegūšanai nepieciešama vismaz pusstundu gara programma, un viņi demonstrēja tikai trīs dziesmas, tāpēc pagaidām kolektīvs tarifēts kā otrās kategorijas deju orķestris.

Pirmā kategorija piešķirta Līvānu kultūras nama un Stabulnieku ciema vokāli instrumentālajiem ansambļiem, kā arī Jersikas lauku kapellai.

Šosvētdien mūsu rajonā uz zonas skati pulcēsies labākie pašdarbības estrādes mūziķu kolektīvi no visa Latgales novada — Daugavpils, Rēzeknes, Krāslavas, Ludzas un Balvu rajoniem.

M. GEKIŠA

SVINĪGA SANĀKSME.

veltīta PSKP Centrālās Komitejas, PSRS Ministru Padomes, VĀCP un VLKIS Centrālās Komitejas ceļojumā Sarkanā karoga par uzvaru Vissavienības sociālistiskajā sacensībā 1987. gadā saņemšanai, notiks šā gada 12. aprīlī agrofirmas kultūras nama lielajā zālē. Sākums pulksten 15.00. Noslēgumā — Latvijas Filharmonijas mākslinieku koncerts. Aicinām visus kolhozniekus un rūpnīcu strādniekus!

12. APRĪLIS — KOSMONAUTIKAS DIENA

Viņa ir brīnišķīga!

1961. gada 12. aprīlis — pirmo cilvēces vēsturē kosmisko lidojumu ar kuģi «Vostok» veica Juris Gagarins. 108 minūtes aplidoja apkārt Zemeslodei un laimīgi piezemējās netālu no Smelovkas sādžas Saratovas apgabala Ternovskas rajonā.

Juris Gagarins. Parasti ir viņa jaunības fakti. Dzimis 1934. gada 9. martā Smolenskas apgabala Gžatskas rajona Klušino sādžā. Turpat audzis. Beidzis sešas klases Gžatskas nepilnā vidusskolā un aizbraucis tālu prom no dzimtās puses, iestājies arodskolā. Izvēlējies vīrišķīgu profesiju — tēraudlējēja. Arodskolu beidzis teicami un nosūtīts mācīties uz Saratovu, uz industriālo tehnikumu, un tāpat tēraudlējēja specialitātē. Audzinātāji bija pamanījuši, ka var iznākt lielisks speciālists.

Tur iestājies aeroklubā. Sapņoja par debessim, aizrāvās, taču tehnikumu neatstāja. Saņēma diplomu, ieguva specialitāti. Un tomēr 1955. gadā stājās Čkalova pirmajā kara avi-

cijas skolā, kur gatavojas lidotājus. To beidza ar pirmo kategoriju. Sekoja norīkojums uz Ziemeļiem, bet pēc tam viņš iesniedza raportu ar lūgumu ieskaitīt kosmonautu kandidātu grupā.

Un nu ir 12. aprīlis, tūkstoš deviņi, simti sešdesmit pirmais gads. Pāri visai pasaulē aizskan Maskavas balss. Cilvēks Kosmosā! Un vēl kāds — PSRS pilsonis! Juris Gagarins.

Laiks iet, bet mēs visi atceramies viņa vārdus, tos atmiņā glabāsim un mūžu. Viņa smaidu, gavilējošos pūļus Sarkanajā laukumā. Viņa smaidis ir nemirstīgs. Tas kļuvis par cilvēka labestības simbolu. Viņš smaida pasaulē, smaida tautai, smaida atgriežies uz Zemes, mājās. Smaidīja arī tur, Kosmosā. Pirmais no Zemes cilvēkiem J. Gagarins pateica: «Cilvēki, bet Zeme taču pavisam maziņa!» Un vēl teica: «Viņa ir brīnišķīga!» Bet mazu un brīnišķīgu planētu ir jāsavēd. To viņš tā nepasacīja, pateica daudz vien-

kārāk. Bet savos vārdos izteica tieši to — visu pasauli. «Aplidojis Zemi ar kuģi pavadoņi, es ieraudzīju, cik brīnišķīga ir mūsu planēta. Cilvēki, glabāsim un vairosim šo skaistumu, nevis iznīcināsim!»

Pirmā kosmonauta varoņdarbs, viņa seja un smaidis iedvesmo māksliniekus. Radīts daudz paliekošu darbu. Savu gagarinānu visā pasaulē pazīstamajā stilā radījuši arī Palehas mākslinieki Kalērija un Boriss Kukuljevi. Viņu smalkie darbi apkopotī krāšņā albumā ar vairākām tematiskām daļām, no kurām pēdējās veltītas pirmā no Zemes laudīm, kurš atrāvās no tās pievilksanas spēka, sirdij un viņa Zemes būtībai.

Sniedzam darba no šī albuma fotoreprodukciju.

Visa pasaule aplaudēja Jurijam Aleksejevičam, un viņa varoņdarbs ir pirmais cilvēka solis ārpus Zemes.

Divpadsmit meitenes un viens zēns — Aizkalnes astoņgadīgās skolas audzēknis Imants Zariņš — piedalījās trešajās rajona skolu slaukšanas operatoru sacensībās, kas notika kolhoza «Krasnij Oktjabrj» Aizupiešu lielfermā. Katru dalībnieku vai komandu pavadīja līdzjutēji un «treneri» — pedagogi un zootehniķi, kas apmāca skolēnus nebūt ne vienkāršajā slaukšanas teorijā un praksē.

Ar teoriju tad arī sāka. Zināšanu pārbaude bija programmēta: rajona agrorūpnieciskās apvienības zootehniķi bija sagatavojuši gandrīz 20 jautājumus un katram no tiem trīs atbilstošus variantus, no kuriem vajadzēja izvēlēties vienīgo pareizo.

Par līderēm teorijā pārliecinoši izvirzījās Rožupes astoņgadīgās skolas audzēknes, kas iekarotās pozīcijas sīvi sargāja arī turpmākajos sacensību posmos — slaukšanas aparāta izjaukšana un salikšana, kā arī galvenajā disciplīnā — slaukšanā.

Daļa no šiem bērniem pazīst slaucēju darbu ne tikai pēc nodarbībām lopkopēju pulciņā, jo paši gājuši uz fermu palīgā vecākiem. Bet viena lieta — ikdienu, pavisam cita — savas prasmes rādīšana tiesnešu prasīgo acu priekšā, kad nepielūdzami steidzīgi, soda sekundes skaidrums, tikš hronometrs. Sacensību drudzis sārtināja meiteņu vaigus, satraukums darīja rokas neveiklākas un nervozākas.

Veiklu roku satvērēnā

«Kad mēs tā varēsīm!» viņas ar apbrīnu noskaidrēja, kad blakus profesionāli veikli sāka rīkoties Aizupiešu lielfermas slaucēja Veronika Kozlova, kas daļu savas grupas govju bija atvēlējusī slaukšanai skolniecēm.

Otrai slaucējai, no kuras brūnajām bija veidota skolēnu sacensību govju grupa, — Annai Meluškānei — tūlīt bija brīvdiena. Taču viņa bija atnākusi uz fermu, lai pasekotu, kā jaunajiem operatoriem veiksies, un priecējās, kad, pārslaucot ar rokām, slaucenē nevarēja izspiest nevienu pilienu, jo bērni bija darbojušies ļoti rūpīgi, reizēm pat krietni zaudējot laiku ziņā. Apmierināja arī tīrība — gandrīz viss izslauktais bija tikai pirmās šķiras piens.

Sacensību tabulā krājās punkts pēc punkta, un, kad tiesneši nobeigumā izdarīja kopsavilkumu, izrādījās, ka pārliecinoši pirmajā vietā izvirzījās Rožupes astoņgadīgās skolas komanda, kuru veidoja 8. klases meitenes Inga Kļavinska (84,9 punkti), Skaidrīte Vilminiete (83,2 punkti) un Kristīne Sulte (82,3 punkti). Šajā klasē ar lopkopības specializāciju pavisam mācās 13 meitenes. Raksturīgi, ka neviena no uzvarētājām nav slaucēju bērns, tātad visas iemaņas

slaukšanā viņas guvušas, tikai mācoties skolā. Sacensību organizatori — gan rajona agrorūpnieciskās apvienības galvenā zootehniķe Helēna Veikšāne, gan tautas izglītības nodaļas inspektors Viktors Vagalis — sirsnīgi pateicās arī viņu «trenerēm» — Oskalna kolhoza galvenajai zootehniķei Guntai Baranunienei un bioloģijas skolotājai Zuzannai Dunska.

— Mums jau vēl mājās palicis daudz treneru, — teica skolotāja Dunska.

Sacensību rezultāti patiesi liecina, ka Rožupes skolā sadarbtībā ar kolhozu skolēnu profesionālo apmācību veic ļoti nopietni. Ne jau velti visai komandai, kas acis priecēja arī ar vienādajiem, gaumīgajiem virsvalkiem, izdevās pārspēt pat vidusskolu grupu, kurā labākais rezultāts bija Rudzētu vidusskolas 9. klases audzēknei Mārietei Šariginai (79,5 punkti). Tika nolemts, ka uz republikas skolēnu slaukšanas operatoru sacensībām, kuras notiks Kandavā un kurās parasti startē vidusskolēni, lūgs atļauju sūtīt labāko no rožupietēm.

— Taču uzvarējuši ir visi 13 drosmitie, kas piedalījās sacensībās gan no Aglonas, Aizkalnes, Ārdavas, gan Galēniem, Silājāniem, Rožupes un Ru-

dzētiem, — teica Helēna Veikšāne. — Jo guvāt pieredzi, pārbaudīt spēkus un papildināt profesionālās iemaņas.

Vienīgajam vīriešu kārtas pārstāvim Imantam Zariņam kopvērtējumā bija ceturta vieta. Helēna Veikšāne un Viktors Vagalis sirsnīgi pateicās mūsu kolhoza galvenajai zootehniķei Irēnai Norkārklei, fermas pārzinei Marijai Ivanovai un abām slaucējām — Annai Meluškānei un Veronikai Kozlovai — par viesmīlību. Savukārt Irēna Norkārkle, novēlēdama, lai sacensību dalībniekiem dzīves ceļš nekad neaizved prom no laukiem, pasniedza pa skaistai piena krūzei.

Zēl gan, ka sacensībās nepiedalījās iepriekšējā gada uzvarētāji — Riebiņu vidusskolas pārstāvji. Savās mājās taču Ciltslietu zootehniķe Irēna Norkārforova, kurai uzticēta Riebiņu vidusskolu profesionālo sagatavošana lopkopībā, paskaidroja, ka 9. klases meitenes vēl paguvušas apgūt tikai teorētisko vielu, tāpēc komandas izvirzīšana sacensībām šogad izpalikusi.

Ikkatrās sacensībās, protams, nepieciešama sava sportiskā veiksmē un talants. Taču vienmēr tajās parādās un par noteicošo kļūst darba tikums. Darba spars un entuziasms jānovēl arī mūsu ciema pedagogiem un lauksaimniecības speciālistiem, gādājot par jauno paaudzi, kas turpinās laukos savu priekšgājēju grūtās, tomēr cilvēkiem tik vajadzīgās gaitas.

M. AUSTRUMA

**RADI,
IZDOMĀ,
MĒGINI!**

Par mūsu arodkomitejas darbu pārstāji Tatjana Gromova. Pēc tam izteicās arī ciemiņi — Jānis Jansons un Ārija Kola, kolhozu agrofirmu «Lāčplēsis» un «Uzvara» arodkomiteju priekšsēdētājas Riita Auziņa un Aija Demme, agrorūpnieciskā uzņēmuma «Sabile» arodkomitejas priekšsēdētāja Lilija Tamsons un Jēkabbils agrorūpnieciskā kompleksa darbinieku arodbiedrības rajona komitejas priekšsēdētājs Sigurds Šapkins.

Agrorūpniecisko saimniecību formas pat mūsu nelielās republikas robežās jau tagad ir visai dažādas, tāpēc pagaidām vēl grūti runāt par kaut kādu vienotu arodbiedrības darba pieredzi. Kopīgās iezīmes saskaņā ar Talsu rajona «Sabiles», Bauskas rajona «Uzvaras» un arī mūsu agrorūpnieciskās arodbiedrības darbinieki, jo te apvienots kolhozu un valsts īpašums, kas rada savas problēmas, piemēram, sociālās nodrošināšanas jautājumu kārtošanā, pareizas pieejas atrašanās, audzinot cieņu pret darbu, utt.

Daudz labākā situācijā ir Rīgas rajona «Ādaži» un Ogres rajona «Lāčplēsis», jo šiem kolhoziem agrorūpnieciskās statusa iegūšana nozīmē tikai iesākta ceļa turpināšanu, tāpēc ar panākumiem var nodoties tālākai darba samaksas sistēmas pilnveidei, padarot to par efektīvu sviru disciplīnas nostiprināšanā, sociālās atbilstības plāna īstenošanai un citiem sen nospraus tiem mērķiem.

Uz daļu no semināra gaitā izskanējušajiem jautājumiem atbildi deva republikas Arodbiedrību padomes pārstāvis Sergejs Dolgopolovs, ieskicējot arodbiedrību darba pamatvirzienus un uzdevumus saimnieciskās pārkārtošanās un sabiedrības demokrātizācijas posmā un atzīstot, ka daudz kas arī arodbiedrību darbā radās pilnīgi no jauna.

— Arī šādiem semināriem jāklūst par divpusēju mācību procesu, — viņš teica. — Jāmācās ne tikai semināru dalībniekiem, jaunas atziņas jāgūst arī organizētājiem. Vienīgi uzkrājot un apgūstot labāko pieredzi, varēs sākt dot kompetentas rekomendācijas, bet pagaidām tādas pieredzes vēl nav ne darba kolektīvu padomju darbības organizēšanā, ne daudzos citos jautājumos.

Jā, šķiet, tagad, sabiedrības revolucionāras atjaunošanas procesā, ir atkal pienācis laiks skaidrajam Vladimiram Majakovska lozungam: «Radi, izdomā mēģini!»

Pēc tam viesi iepazīs ar mūsu agrorūpnieciskās bibliotēku, ko vada Alevtina Krasnopjorova, apskatīja gleznu galēriju, ieturēja pusdienas kolhoza ēdnīcā.

Tālākais semināra maršruts veda uz zirgu fermu «Riebiņi». Ciltslietu zootehniķis zirgkopībā Boriss Fjodorovs iepazīstināja ar Riebiņos izaudzētajiem Latvijas šķirnes zirgiem, kurus pēc tam demonstrēja treneris Levs Kazakovs. Laika trūkuma dēļ izpalika slaucamo govju fermas «Progress» apskate. Arī siera rūpnīcā galvenais tehnologs Andris Jaunkalns varēja tikai pastāstīt, kā mūsu modernajā uzņēmumā piens pārtop sierā, sviestā, piena cukurā, un parādīt iekārtas, kas to nodrošina, jo darbadiena rūpnīcā jau praktiski bija beigusies.

Kaut arī šis pirmais jaunā saimnieciskā ceļa gājēju seminārs bija tikai tāds izlūkseminārs, kā to nobeigumā nosauca biedrs Rūtenbergs, tas tomēr nevienam nelikās velti izšķiests laiks. Par sirsnīgo viesmīlību izskanēja paldies agrorūpnieciskās ģenerāldirektoram Romualdam Kavinskim un viņa pirmajam vietniekam, siera rūpnīcas direktoram Pēterim Zukulim, kā arī mūsu partijas pirmorganizācijas sekretārei Zojai Agafonovai un arodkomitejas priekšsēdētājai Tatjanai Gromovai. Kā zināms, viesu uzņemšana ir ne tikai patīkams, bet arī darbietilpīgs pienākums, kad jāpārdomā ik sīkums, lai ciemiņi aizbraucot paņemtu līdzi labas atmiņas par mūsu kolektīvu. Un semināra organizētājiem, manuprāt, tas bija izdevies.

Šķiet, ka nobeigumā visu domas izteica Bauskas rajona Leņina kolhoza agrokombināta arodkomitejas priekšsēdētājs Juris Briņķis, kurš ierosināja šādus seminārus rīkot regulāri, lai pieredzes apmaiņā viena censonā atradums kļūtu par visu kopīgu ieguvumu un katram atkal no jauna nevajadzētu gudrot velosipēdu.

Lilija LAUCE

PIRMS ATBRĪVOT

Atbilstoši laika garam, pārkārtošanās un demokrātizācijas prasībām izdarīti grozījumi un papildinājumi likumdošanā. Lasītāji izteikuši vēlēšanos iepazīties ar tiem. Šīs dienas komentāru sagatavojusi speciāliste.

Laikraksta iepriekšējā numurā iesākām sarunu par jaunāko likumdošanā par darbu, īsumā pakavējoties pie dažiem grozījumiem un izmaiņām. Aizvadītā gada 22. decembrī PSKP CK, PSRS Ministru Padome, VACP pieņēma lēmumu par iedzīvotāju nodarbinātības efektivitātes celšanu, darbā iekārtošanas sistēmas pilnīgošanu un pilsoņu sociālo garantiju pastiprināšanu. Šogad 4. februārī pieņemts PSRS Augstākās Padomes likums par izmaiņām un papildinājumiem, darba likumdošanā papildus pieņemta nodaļa, kurā konkretizēta izbrīvoto darbinieku nodrošināšana ar darbu.

Uzņēmumu, iestāžu un organizāciju administrācijām, darba kolektīvu padomēm, arodkomitejām, arī pašiem darba darītājiem, pirms viņi tiek izbrīvoti, jāiepazīstas ar šīm izmaiņām. Katrs kandidāts ir jāapskata individuāli, ievērojot atklātības principus. Ja atbilstoša darba uzņēmumā nav vai arī ja izbrīvējamais darbinieks nav ar mieru, ka viņu pārved uz citu vietu tajā pašā uzņēmumā, organizācijā un iestādē, pēc saviem ieskatiem griežas pēc palīdzības darbā iekārtošanas orgānos, vai iekārtojas pats pēc savas iniciatīvas. Administrācija darbā iekārtošanas orgāniem iesniedz ziņas par izbrīvoto profesijām, specialitātēm, kvalifikācijām un darba algu apmēriem.

Vidējā darba alga tiek saglabāta divu mēnešu laikā, var tikt saglabāta arī trešajā, ja darbinieks savlaicīgi (divu nedēļu laikā pēc atbrīvošanas) ir griezies darbā iekār-

tošanas orgānā, bet darbu nav saņēmis.

Gadījumos, kad darbinieki ir izbrīvoti no organizācijām, iestādēm un uzņēmumiem, saglabājas viņu nepātrauktais stāžs, kas vajadzīgs piemaksu saņemšanai, vienreizējām piemaksām darba algai par nostrādātajiem gadiem, kā arī citiem atvieglojumiem un piemaksām, saistītiem ar stāžu, ja šādas piemaksas ir spēkā jaunajā darba vietā.

Taču vēlreiz jāatgādina, ka šie atvieglojumi attiecināti tikai uz darbiniekiem, kuri tiek izbrīvoti sakarā ar iestāžu, organizāciju un uzņēmumu pāreju uz pilnu saimniecisko aprēķinu un jaunu darba apmaksas sistēmu. Ja štatu vai darbinieku skaita samazināšana tiek realizēta uz citu noteikumu pamata, tad atvieglojumi un kompensācijas šādiem darbiniekiem tiek saglabātas uz vispārējiem noteikumiem.

Izbrīvējot darbiniekus sakarā ar skaita vai štatu samazināšanu, prioritāte palikšanai uz vietas ir tiem, kurus paredz Latvijas PSR Darba likumu kodeksa 35. pants. Taču ar administrācijas iniciatīvu aizliegts atbrīvot sievietes grūtniecības laikā un mātes, kurām ir bērni līdz pusotra gada vecumam. Viņas var atbrīvot tikai tādos gadījumos, ja iestāde, organizācija vai uzņēmums tiek likvidēti pilnībā. Šīs sievietes katrā ziņā jāiekārto jaunās darba vietās.

Agnese SEVASTJANOVA,
agrorūpnieciskās «Krasnij Oktjabrj»
vecākā juriskonsulte

Pelnītū slavu kolektīvā iemantojusi agrorūpnieciskās pamatlīdzekļu uzskaites grāmatvede Genovefa Uzulniece. Izdarīga, labi zina pienākumus. Bet tie no agrorūpnieciskās cilvēkiem, kuri jau pelnītā atpūtā, kuri tādā aiziet, viņu pazīst arī no citas puses — kā pensiju fonda kārtotāju. Cilvēkiem vienmēr, laikā tiek piegādāta pensija, bet ja rodas kādas neskaidrības, vienmēr laipni visu izskaidro. Viņa ir sociālās nodrošināšanas komisijas locekle.

Attēlā: grāmatvedības darbiniece G. Uzulniece.

Rosīgas ir mūsu agrorūpnieciskās eksperimentālā projektu un konstruktoru biroja darbinieces. Lai izgatavotu dokumentāciju, pēc kuras celt dzīvojamu māju, sabiedriskās nozīmes ēku vai rekonstruēt esošo objektu, ir nepieciešama daudzveidīga speciālistu enerģija un radošais prāts. Katrs projekts no a līdz z te top laikā un ir kvalitatīvs.

ATTĒLĀ: projektu un konstruktoru biroja sievietes kolektīvs.

Izskanējusi Lietuvas PSR Utenas rajona kultūras diena mūsu rajonā. Oficiālo delegāciju vadīja partijas rajona komitejas pirmais sekretārs V. Tvarions, tajā ietilpa rajona vadītāji un citi atbildīgi darbinieki. Ciemiņi nolika ziedus pie V. I. Ļeņina pieminekļa un Brāļu kapos, iepazīnās ar mūsu rajona centru. Abu rajonu vadošo darbinieku tikšanās brīdī runāja, pastāstīja par rajonu LKP Preiļu rajona komitejas pirmais sekretārs V. Solovjovs. Par iespaidiem Visavienības IY kolhoznieku kongresā un agrofirmas darba ikdienu stāstīja ģenerāldirektors R. Kavinskis.

Mākslinieciskās pašdarbības priekšnesumi, kas notika rajona centrā kultūras namā un citās iepilnotajās vietās, bija krāšņi un organizēti profesionāli augstā līmenī, sākot ar vismazākajiem dalībniekiem — jaunāko klašu skolēniem līdz lauku kapellai, sieviešu un vīru vokālajiem ansambļiem. Līdz sirds dziļumiem viesu koncerti savilņoja klausītājus. Aglonā atbraucējus iepazīstināja ar 58. profesionāli tehnisko vidusskolu.

ATTĒLOS: uzstājas meitenų ansamblis; Preiļu rajona kultūras nodaļas vadītāja Monika Livdāne viesiem pateicas par koncertu.

JANA SILICKA foto

UZ STABILĪEM PAMATIEM

Rogačevs rajona kolhozā «Krasnaja Armija» pilnīgi visas ražošanas nozares un apakšvienības — laukropība, lopkopība, mehanizācija — strādā pēc pilnīga saimnieciskā aprēķina. Tas izrādījās par stabiliu un drošu pamatu, lai panāktu augstus darba rādītājus, sekmīgi pārsniegtu plānus uzdevumu izpildē.

1983. gadā šajā saimniecībā nodots ekspluatācijā komplekss, kurā audzē un nobaro sešus tūkstošus liellopus. Bez tā ir vēl divas mazākas fermas, kurās tāpat tiek audzēti liellopi, un trīs piena preču lopu novietnes. Uz 100 hektāriem lauksaimnieciski izmantojamās zemes

tādējādi šeit ir 186,1 liellops. Gadā saimniecība valstij piegādā ap 1630 tonnām gaļas un 1100 tonnām piena. Gaļas ražošanā rajonā tās īpatsvars ir 11 procenti. Pēdējos piecos gados kopprodukcijas ražošana palielinājusies 1,5 reizes.

Augkopības galvenais uzdevums ir ražot lopbarību, panākt, ka saimniecība pilnībā nodrošina savas lielferms vajadzības. Aizvadītajā piecgadē lopbarības ražošana no viena hektāra pieaugusi 1,3 reizes, 1986. gadā ieguva pa 62,2 centneriem barības vienību. Krietni izaugušas arī citu kultūru ražas. Piemēram, kartupeļu no hektāra ievāc līdz 380 centneriem, lopbarības sakņ-

augu — 1018, kukurūzas zaļās masas — 704 centnerus. Pēdējos gados graudaugu ražība palielinājusies līdz 42,6 centneriem.

Panākumu pamatā — materiāli tehnisko un citu resursu racionāla izmantošana, balstoties uz darba organizācijas un apmaksas progresīvo formu un metožu ieviešanu. Pēc saimnieciskā aprēķins principiem strādā arī vadītāji, ieskaitot pašu priekšsēdētāju, speciālisti.

Lai darbs pēc saimnieciskā aprēķina principiem būtu vēl sekmīgāks, šogad kolhozā tiek izstrādāti pasākumi pārejai uz samaksu atkarībā no kopienākumiem.

KOLEKTĪVS

Kolektīvs. Šajā tsajā vārdā pateikts daudz. Tagad mūsu zemē tā nav formāla cilvēku kopa, izveidota noteikta mērķa sasniegšanai, noteiktu uzdevumu veikšanai, kas par padarītu darbu saņem algu pēc nopelniem. Tā vai citādi, ilgi strādājot vienā kolektīvā, cilvēki sadraudzējas, izveido savu mikroklimatu, iedibina savas tradīcijas. Viņu starpā veidojas ne tikai lietīškas, saistītas ar kopīgo uzdevumu attiecības, bet arī biedriskums, savstarpēja izpalīdzība, kas saglabājas arī ārpus darba. Kolektīvi rīko kopīgus kultūras un atpūtas pasākumus.

Ja ārpus darba kolektīva locekļu attiecības nosaka katra personiskās īpašības, tad darbā bez tam visas attiecības regulē arī attiecīgs likumu krājums.

Darba kolektīvs, būdams uzņēmuma pilntiesīgs saimnieks, patstāvīgi risina visus ražošanas un sociālās attīstības jautājumus, saskaņā ar likumiem īsteno darba normēšanu, samaksu un aizsardzību. Sociālistiskās pašpārvaldes pamatā ir plaša atklātība, sabiedrisko organizāciju līdzdalība svarīgāko lēmumu izstrādē un arī izpildes kontrolē.

Savā kopsapulcē kolektīvs ievēl vadītāju un darba padomi, pēc tam regulāri noklausās to pārskatus par uzdevumu izpildi, izskata un pieņem ekonomiskās un sociālās attīstības plānus, sociālistiskās saistības, kolektīvos darba līgumus, iekšējās kārtības noteikumus un tamlīdzīgi. Visi šie lēmumi ir obligāti gan pašiem locekļiem, gan administrācijai, gan arī augstāk stāvošajiem valsts un saimnieciskajiem orgāniem.

Daudzpusīgi uzdevumi ir padomei. Tā kontrolē lēmumu, kritisko piezīmju un norādījumu izpildi un informē par to, noklausās administrācijas ziņojumus par plānu un līgumsaistību izpildi, ražošanas

un saimnieciskās darbības rezultātiem, izstrādā pasākumus, kas veicina efektīvu darbu un sociālā taisnīguma principu ieviešanu, apstiprina sociālistiskās saistības un apkopo rezultātus. Šo padomju kompetencē ir arī tādi jautājumi, kā pārvaldes un organizatoriskās struktūras pilnīgošana, rūpes, lai darbinieki saņemtu personiskajam ieguldījumam atbilstošu algu, tās izlemj ražošanas, zinātnes un tehnikas attīstības, materiālās stimulēšanas un sociālās attīstības fondu līdzekļu izmantošanu, cik un kādi līdzekļi atvēlējami dzīvojamam namam, bērnu iestāžu, ēdnīcu celtniecībai, darba apstākļu, medicīniskās apkalpošanas, sadzīves un kultūras pakalpojumu uzlabošanai, kadru sagatavošanai un kvalifikācijas celšanai, iekšējās kārtības noteikumu ieviešanai valsts, ražošanas un darba disciplīnas nostiprināšanai. Strādā ciešā kontaktā ar administrāciju un citām sabiedriskajām organizācijām.

Kopsapulce vai tās uzdevumā darba kolektīva padome izlemj par vēlēto vadītāju atbrīvošanu no darba pirms pilnvaru izbeigšanās laika, bet, ja šis laiks ir pagājis, izdara pārvēlēšanas. Nodrošinot labākas produkcijas ražošanu un realizāciju ar mazākiem izdevumiem, saņem lielākus ienākumus un priekšrocības. Jaunus darbiniekus uzņem ar citu piekrišanu, ir tiesīga pieprasīt, lai administrācija atbrīvo no sliktiem darbiniekiem. Savu kolektīvo izpeļņu sadala, pielietojot darba līdždalības koeficientu. Kolektīvs ir atbildīgs administrācijas priekšā par uzdevumu neizpildi.

Visi šie reglamentējošie nosacījumi ietverti jaunajos likumos par darba kolektīviem. Iedziļinoties tajos, kļūst skaidrs, ka arī likums ir par to, lai veidotos saliedēti un lielu uzdevumu spējīgi kolektīvi.

Sākums 14. numurā

Karadarbība pret zviedriem risinājās plašā teritorijā ziemas apstākļos. Lielā spožumā iemirdzējās tādas zvaigznes, kā Barklajs de Tolli, Bagrafions, Rajevskis, Tučkovs, Kamenskis. Uzvaras izkarošanai sevišķi daudz deva Jakovs Kuļņevs, kara pirmajā posmā viņa priekšnieks bija ģenerālis Buhševdens, kura «izcilākās» īpašības bija galīga neprasmē komandēt un vadīt kauju operācijas, tāpēc bieži vien J. Kuļņevs, rīkojās pilnīgi pretēji, pēc saviem ieskatiem. Un tas nodrošināja uzvaras.

Ievērojamākais notikums šajā kaujā bija pārgājiens pa ledu pāri Botnijas jūras līcim uz Alandu salām. Kuļņeva vienības, kā parasti, bija avangardā. Par krievu nodomiem zviedri bija ļoti informēti, bet no uzbrukuma atteikties vairs nevarēja. 1809. gada februāra beigās krievu armijas sāka savu manevru. Trakvoja nikns putenis, ledus plaisāja, pa nakti bija jāatpūšas tieši kupenās.

Lai arī zviedri bija gatavojušies, taču, pēkšņi ieraudzījuši krievus, bija pārsteigti. To izmantoja Jakova Petroviča vīri un bez kavēšanās izvērsās uzbrukumam. Grodņas huzāri ar savu komandieri priekšgalā metās kaujā, ienēma pretinieka pozīcijas un guva bagātās trofejas. Drīz pēc tam viņa daļas saņēma uzdevumu izlūkot kontinenta piekrasti. Pavēlē bija teikts, ka zviedru kungi bieži viesojušies Krievzemē, pienācis laiks atbildes vizītei.

Nakts laikā pārvarējuši ledus blīvējumus un dedzinošo puteni, J. Kuļņeva kavalēristi rīta agrumā negaidīti parādījās zviedru nocietinājumu

LUDZAS DONS KIHOTS

priekšā, ar skaļiem saucieniem metās kaujā. Taču zirgos viņi bija par labu mērķi, tāpēc daļa ledus nocietinājumus sturmēja kā kājnieki. Pēc tsas kaujas J. Kuļņeva vīri bija jau Griselhamā. Krievu armijas atrašanās tik tuvu galvaspilsētai Stokholmai izraisīja paniku.

Miers tika noslēgts Fridrihshamā 5. septembrī, krievu armijas atgriezās mājās, kopā ar tām arī ģenerālmajors J. Kuļņevs. Vienpadsmit gadi bija vajadzīgi, lai no poruķika nonāktu līdz kapteinim, vienpadsmit gadus viņš sabija majors, un tikai vienu gadu ceļš no apakšpulkveža līdz ģenerālmajoram. Militārās pakāpes viņš bija godīgi izcīnījis kaujās.

Daudzās kaujās ģenerālmajors bija izcēlies, saņēmis apbalvojumus: zelta zobenu «Par drošsirdību», I pakāpes Annas ordeni, III pakāpes Jura krustu. Iekarotāji atstāj sliktu slavu, bet ar J. Kuļņevu bija noticis paradokss: viņu pieminēja ar cieņu. Johans Ludvigs Runenbergs kādā savā dzejolī rakstīja, ka vecais Kuļņevs nebaidījās bērnus, noliecoties pie viņiem šūpuļos — tos skūpstījis un maigi smaidījis. Viss ir patiesība, izņemot tikai to, ka no Zviedrijas Jakovs Petrovičs atgriezās 45 gadus vecs.

Par līdzīgām lietām savās atmiņās stāsta arī Deniss Davidovs, kurš, lai arī bija divdesmit gadus jaunāks, tomēr draudzējās ar J. Kuļņevu, dievināja viņu. Piemēram, krievu ieņemtajā Abo pilsētā burgomistra namā bijusi sarīkota balle. Kad ienācis Kuļņevs, dāmas un kungi piecēlu-

šies un sirsnīgi pateikušies «iekarotājam». D. Davidovs savam elkam vēlējās dzejas rindas, kurās raksta, ka starp sniegiem vienā kreklā gulējis un kaujas laikā parādījies zviedru micē, un lai visa pasaule uzzina par Kuļņeva jocīgo uzvedību un viņa uzvaru pērkontīgo dimdēšanu. Lūk, kā A. Puškina raksta «Dubrovskī»: «... Pēkšņi pagalmā ieripo rati. Kāds ģenerālis taujā pēc manis: laipni lūdzam; ienāk gadus 35 vecs cilvēks, melnīgsnejs, melnmatains, ar ūsām un bārdi, nu tīst Kuļņeva portrets...»

Pēc zviedru epopejas J. Kuļņevs saņēma baltkrievu pulku, kas atradās Buharestē, tur ieradās 1810. gada aprīlī. Un atkal viņam «palaimējās» nokļūt aprobežotā un inerta virspavēlnieka grāfa Kamenskā pakļautībā. Karš ar turkiem bija ieildzīis, turpinājās trešo gadu. Tas bija izdevīgi Napoleonam, kurš varēja mierīgi gatavoties Krievijas iekarošanai, savākt lielus spēkus tās pierobežā. Jakovs Petrovičs, kā vienmēr, arī šeit izcēlās, redzēja tālāk par savu komandieri, bieži rīkojās pēc saviem ieskatiem, pret viņa gribu. Tas noveda līdz sadursmei, asai vārdu pārmaiņai, un J. Kuļņevs atstāja armiju.

Taču ne uz ilgu laiku. Bija 1811. gads, pie Krievijas robežām vilkās melni mākoņi, katrs savas zemes patriots ar bažām raudzījās uz Napoleona karaspēka manevriem Nemunas viņā krastā. Aizvien jaušamāk kļuva tas, ka drīz jānotiek izšķirošajai kaujai ar Eiropas iekarotāju.

Nobeigums sekos

GRĀMATU PLAUKTĀ

Ar dziesmu pa dzīvi

Pagājušajā, 1987. gadā izdevniecība «Mūzika» Maskavā laida klajā populāru dziesmu izziņu grāmatu (žēl, ka nekas tamlīdzīgs nav izdots latviski). Tajā iekļautas 80 padomju autoru dziesmas un vairāk par četriem desmitiem ārzemju autoru populāru melodiju. Katra no šīm dziesmām apgādāta ar notīm, katrai pievienoti dati par mūzikas autoriem. Padomju dziesmām veltītā nodaļa iepazīstina ar vairāku paaudžu komponistiem, kuri rakstījuši mūziku dziesmām. Šīs dziesmas — vecas un jaunas — bieži skan pa radio un televizoru ekrāniem. Aizrobežu dziesmu nodaļā iegūstam ziņas gan par komponistiem, gan populārākajiem vokāli instrumentālajiem ansambļiem un atsevišķiem izpildītājiem, orķestriem un vieskoncertiem. Šo dziesmu teksti tulkti krievu valodā.

KPFSR Nopelniem bagātais mākslas darbinieks, Ļeņina komjaunatnes prēmijas laureāts komponists Dāvids Tuhmanovs raksta: «Šis ir pirmais tāds izdevums. Sastādītājiem nācās saskarties ar daudzām problēmām — bija jāizraugās tikai viena dziesma, bet tāda, kura dotu pienācīgu priekšstatu par autora jaunradi vispār, — jo gadās arī tā, ka vispopulārākais sacerējums nav tas raksturīgākais viņa daiļradē».

Ja bija iespējams, tad krājuma kārtotāji I. Olinska, D. Uhovs un V. Ojakjaers griezās pie pašiem autoriem, lai viņi izvēlas. Viņu uzdevums bija ievērot arī, lai būtu lielāka vispusība žanros — deju un liriskās, pilsoniskās un joku, ienākušās mūsu sadzīvē no kinoekrāniem un no firmas «Melodija» platēm dziesmas. Sastādot aizrobežu nodaļu, par galveno ticis izvirzīts mērķis, lai iepazīstoties ar dziesmu un komentāru, lasītāji gūtu lielāku priekšstatu arī par to, kādu vietu attiecīgā dziesma un tās autori ieņem populārajā mūzikas kultūrā.

Padomju dziesmu kopojums grāmatā sākas ar I. Kohanovska (vārds) un P. Aedonicka (mūzika) dziesmu «Priecāties par dzīvi». Šo parādi noslēdz J. Galperina un I. Jakušenko dziesma «Tētis, māmiņa un es». Bet pa vidu ir tās, kuras pie sevis bieži dango, kuras dzird citu izpildījumā — «Magones», «Skatos zilajos ezeros», «Ar ko gan sākas Dzimtene», «Učkuduks», arī R. Paula «Maestro» ar I. Reznika vārdiem, citas.

Aizrobežu nodaļas ievadā zviedru vokāli instrumentālā kvarteta «ABBA» dziesma «I do, I do, I do» — dziesmiņa par mīlestību, ievietotas «Bītlu» («Beatles») «Hey, Jude!», «Iglu» («Eagles») «The Hotel «Califomia»», «Pudis» («Puhdīs») «Melanie» un «Modern Talking» («Modern Talking») «You're my heart» («Tu mana — sirds»); daudzu populāru solistu, piemēram, Džo Dasēna «A toi» («Tev»), Mišela Legrāna «Je tattendrai» no kinofilmas «Sērburgas lietussargi» un citas.

DABAS STURĪTIS

Sniega bija maz un neviens negaidīja, ka mūsu upes var kļūt pārlieku untumainas un nodarīt lielu postu. Kaut gan avīzes atnesa ziņu, ka Daugava izkāpusi no krastiem un «pastaigājusies» pa dažām Jēkabpils ielām, ka arī citas upes centušās parādīt, ka neesot vis tik miermīlīgas un klusas. Mutaļojošāka bija kļuvusi arī Feimanka, pāri aizsprostam vēla krietni vien «biezāku» ūdens kārtu kā citkārt. Tagad liekos ūdenus jau aizvēlusi uz Dubnu un tālāk pa to uz Daugavu. Tātad Jēkabpils appludināšanā devusi arī «savu artavu». Lielākie pali ciemata teritorijā bija tikai tie, kas noslīcināja salīņu pie aizsprosta, pāri tai vēla baltas putu vērpētas, tālāk aiz tilta atdalaļa no mājas dažus kokus, krūmājus un vecu pirtīņu.

Samērā ātri ūdens, kas bija sakrājis sniegam kūstot, pazuda arī no tīrumiem. Un strazdi, sasēduši zaros, lūkojas uz to pusi, cerēdami, ka drīz tur jāparādās vīriem ar traktoriem, lai sāktu kultivēt un sēt. Bet tas taču nedrīkst notikt bez melno dziedātāju pakalpojuma.

Ieklausoties strazda pavasara dziesmā, cilvēki viņu slavē, sauc par melno Karuzo, kurš no svešām ze-

Strazdi atlidojuši

mēm atnesis daudz jaunu dziesmu. Un putns, it kā juzdams šo slavēšanu, dzied pilnā rīklē. Viņš ir lielisks atdarinātājs — te izsvilpsies kā paši lakstīgala, te nodziedās cita putna dziesmu, te ievaukskēsies kā šunelis. Tagad viņa dziesma vēl nav tik skanīga, pašlaik mazais dziedonis aizņēmis ar mājas sakārtošanu, ar draudzenes aplidošanu. Tomēr viņa jaufrāis raksturs ir tikpat draiskultīgs un čalojošs kā palu ūdeņu pilnās urgas.

Pavasārī cilvēki strazdus gaida, uzliek būrītus, klausās viņu bezbēdīgajā svilpošanā. Bet atvasarā tikpat sirsnīgi nolād, kad čaklais putns pāris ar saviem diviem perējumiem apvienojies ar otru un trešu tikpat lielu ģimeni, kad šāds bars trokšņaini laideļas no viena krūmu pudura uz otru. Kā melns mākonis ietriecas ķiršos. Nelīdz ne tur saliktie biedēkli, kas vējā nikni plivina tukšās piedurknes, ne arī noseģšana ar tīkliem, marli, ne pastāvīga aizbaidīšana. Mantiņie putni drīz vien pamana viltību, pierod, tik viegli un negaidīti uzbrūk ogām, ka nepagūsti pamanīt, un atkal jautri pazūd.

Cik pavasarī cilvēki ir piecītīgi un apmierināti, ka strazdi viņam skaisti

NO VĒSTURES APCIRKŅIEM

Latgales atmodai

1864. gadā foreizējā Rēzeknes apriņķī, kura teritorijā ietilpa arī Riebiņu ciems, Sakstagala pagastā dzimis Francis Trasuns. Viņš nodzīvoja līdz 1926. gada 6. aprīlim. Kas tad bija šis cilvēks?

Tagad aizvien biežāk sāk izskanēt presē un televīzijā valodas par mūsu novada senā kultūras mantojuma pārskaatīšanu un izdošanu dialektā, jo autori savus literāros darbus sacerējuši tieši tajā. Tiek pieminēts arī Franča Trasuna vārds.

Laikraksts «Literatūra un Māksla»:
— No liroepikas būtu izdodamas F. Trasuna fabulas. Varētu izdot arī izlasi no visām latgaliešu fabulām (fad klāt nāktu Madsolas Jona, N. Neikšānša u. c. fabulas).

— Nevajadzētu apiet arī izcilo apgaismotāju, skolu darbinieku un literātu, publicistu Nikodemu Rancānu.

— Pašreiz izdevniecībā esmu iesniedzis A. Garanča izlasi, sagatavotas ir F. Trasuna fabulas latgaliski.

— ...Nikodems Rancāns bija pašai dziedzīgs apgaismotājs, kas neatlaidīgi mudināja jaunatni mācīties, ir pazīstams arī kā tautas stāstu žanra dibinātājs Latgalē. Francis Trasuns aizstāvēja Latvijas teritoriālās apvienošanas ideju un rakstīja asprātīgas fabulas...

F. Trasuns bija novada sabiedrīks darbinieks, ražīgs žurnālists, fabulists (krājums «Fabulas»). 1896. gadā cara vara viņu izsūtīja uz Vladimieru kā aktīvu darbinieku, kurš aicināja iet

kopīgus ceļus ar pārējiem Latvijas novadiem (Latgale ietilpa Vitebskas guberņā), nodibināja sakarus ar inteliģences pārstāvjiem un Rīgas latviešu biedrību. Pēc viņa iniciatīvas Pēterburgā nodibināta pirmā legālā latgaliešu biedrība «Pēterburgas latviešu muzikālā biedrība», kura veicināja savu locekļu vispārējo attīstību,

izkopa nacionālo apziņu. F. Trasuns centās tās darbību darīt zināmu dzimtenē, apciemoja apdzīvotās vietas ar teātru izrādēm, priekšlasījumiem.

Viņš saprata, ka vispirms jāuzlabo zemnieku saimnieciskais stāvoklis, lai varētu veicināt kultūras attīstību. 1917. gadā Rēzeknē organizēja latgaliešu kongresu, kur tika pieņemts lēmums par apvienošanu ar pārējo Latviju, strādāja laikrakstos «Druva», «Latgolas Vords», «Zemnieka Draugs».

Sastādījis plašāko latgaliešu izlasknē lasāmgrāmatu «Skūlas dorzs» (1909. gads), latgaliešu gramatiku «Latvišu volūdas gramatika» un ābeci.

Pēc viņa ieteikuma Nikodems Rancāns uzrakstījis grāmatu «Dzeršana — latviešu nelaime» (1919. gads), kas veltīts pretalkohola kustībai Latgalē.
ATTĒLĀ: F. Trasuns

TIMOFEJS SAVEĻJEVS

75. mūža gadā no mums šķīries PSKP biedrs no 1944. gada, pensionārs, bijušais līnu fabrikas strādnieks Timofejs Saveļjevs.

Viņš dzimis Novgorodas apgabala Volovovas rajona Zizneno sādžā zemnieku ģimenē. Strādāja vietējā kolhozā «Novaja žizņ», patērētāju biedrībā par sagādnieku, 1937. gadā iestājās komjaunatnē.

1941. gadā armijā, karoja Karēlijas frontē zenitartilērijas divizionā, apbalvots ar divām medaļām par kauju nopelniem un vairākām jubileju medaļām, citiem atzīnības apliecinājumiem, iegūtiem pēckara gados.

Pēckara periodā Timofejs Saveļjevs strādāja Madonas rajona Mārcienas un Varakļānu līnu fabrikas dažādos amatos no vienkārša strādnieka līdz direktora vietniekam. Kopš 1962. gada un līdz aiziešanai pensijā bija līnšķiedras šķirotājs un kontrolieris Preiļu līnu fabrikā.

No mums šķīries centīgs strādnieks, labs un izpalīdzīgs biedrs. Viņa gaišo piemiņu saglabāsim savās sirdīs.

Biedru grupa

APSVĒICAM!

Pēc gadiem, kad dzirdēju: dzimenes zvana — Es domīgi teikšu — man visa bija gana.

Dzintra Žuravska

CIENĪJAMĀ ZINAIDA TROFIMOVA!

Sveicam Jūs 55 dzīves gadu jubilejā, pateicamies par ilgu un ražīgu darbu, par panākumiem, strādājot par govju mehāniskās slaušanas operatoru Maibu fermā, veļam labu veselību un ilgus gadus!

Agrofirms valde un sabiedriskās organizācijas

Boļeslavs KIVLENIKS, sacensību dalībnieks

ATTĒLĀ: agrofirms šāvēji (no kreisās uz labo) L. Valdonis, L. Prokofjeva un B. Kivlenieks.

Redaktors A. RANCĀNS

UGUNSLĪNIJĀ

Mūsu agrofirms komanda pratusi tā «piesauties», ka citas tikpat kā netur līdzī, pastāvīgi esam vai nu uzvarētājos, vai tuvu tiem. Te, protams, jāpateicams dalībnieku stingrajām rokām, precīzajiem acumiem, nosvērtībai un arī gribai uzvarēt. Tas viss ne tikai no dabas dots vien, bet arī slīpēts un pārslipešs neatlaidīgos treniņos. Pašiem savas īstas šautuves agrofirmā pagaidām vēl nav — treniņiem izmantojam Preiļu 2. vidusskolas šautuvi. Tajā esam pieraduši un, tā kā te visbiežāk tiek rīkotas plašāka mēroga sacensības, jo rajona centrā nav citas piedienīgas šautuves, tad jūtamies kā mājās.

Kartejās sacensībās, kad mums bija jāstājas ugunsliņijā, bija DOSAAF rajona komitejas balvu izcīņa, uz kuru pulcējās rajona kolhozu un padomju saimniecību komandas. Izrādījās, ka sacīkstes noritēs bez traša sprauguma, jo mūsu komanda bija «galvas tiesu» pārāka par citiem sacensībām.

Sieviešu konkurencē ar absolūti labāko rezultātu — 90 punktiem no 100 iespējamajiem — uzvarēja Ludmila Prokofjeva. Arī vīriešu komandu sacensībā šo rindu autoram un Leonīdam Valdonim nebija cietīgu pretinieku.

Boļeslavs KIVLENIKS, sacensību dalībnieks

ATTĒLĀ: agrofirms šāvēji (no kreisās uz labo) L. Valdonis, L. Prokofjeva un B. Kivlenieks.

JAUNAIS CEĻŠ

Laikraksts «Jaunais ceļš» [«Новый путь»] iznāk 1 reizi nedēļā latviski un krievu valodā sestdienās. Fotosalikums.

Redakcijas adrese: 228273 Preiļu rajona Riebiņu ciemā, agrofirma «Krasnij Oktjabrj». Telefoni — redaktoram 56652. Nodaļu vadītājiem — 56732.

Met. Pasūt. 1220 2485

Iespējamais Latvijas PSR Valsts izdevniecību, poligrāfijas un grāmatu tirdzniecības lietu komitejas Daugavpils tipogrāfijā. Formāts — 1 nosacīta iespiedloksne.